

Bekkur: 6. bekkur

Námsgrein: Samfélagsfræði

Kennarar: Aldís Eyja Einarsdóttir og Kristín Sesselja Kristinsdóttir

Nemendur: 46 nemendur

Tímafjöldi: 5 stundir

Menntagildi námsgreinar:

Undir þessa grein heyra eftirtalin svið: saga, landafræði, þjóðfélagsfræði, trúarbragðafræði, lífsleikni, heimspeki og siðfræði. Greinin fjallar um samfélög og menningu á gagnrýninn og upplýsandi hátt. Skylda hvers samfélags er að fræða nemendur um jafnrétti, mannréttindi, umhyggju og virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum.

Nauðsynlegt er að þroska hæfni nemenda til að eiga í innihaldsríkum samskiptum við aðra svo sem við fjölskyldu, og að mynda ný tengsl við breytilegar aðstæður Rætur og menntagildi má útskýra á eftirfarandi hátt:

1. Hæfni til að skilja umhverfið, samfélagið og söguna til að víkka reynsluheim nemenda.
2. Hæfni nemenda til að átta sig á eigin sjálfsmynd til að víkka út hugarheim nemenda.
3. Hæfni til að mynda og þróa tengsl við aðra og hvetja til þátttöku í félagsheimi sínum.

Markmið samfélagsgreina er að stuðla að skilningi á grundvallarviðhorfum okkar til umhverfis, auðlinda, menningar og sögu. Að nemendur tileinki sér réttisýni og ábyrgð og gildismat sem byggir á hæfni til að setja sig í spor annarra.

Hver fræðigrein innan samfélagsgreina gegnir ákveðnu hlutverki:

Sögukennsla byggir á heimildum um sögu og samfélög frá fortíð til okkar tíma. Trúarbragðafræði á að auka skilning á ríkjandi trúarbrögðum með umburðarlyndi og víðsýni að leiðarljósi. Landafræði fjallar um breytileg lífsskilyrði fólks í heiminum. Siðfræði eflir siðvit og fjallar um siðferðileg álitamál. Þjóðfélagsfræði fjallar um það þjóðfélag sem við búum í og samskipti okkar við umheiminn. Henni er ætlað að styrkja ábyrgð og frumkvæði nemenda á skapandi hátt. Lífsleikni svarar spurningum hvað varðar reynsluheim, hugarheim og félagsheim nemenda.

Hæfniviðmið í samfélagsgreinum eru þrískipt:

1. Reynsluheimur. Umhverfi, samfélag, saga, menning,: Hæfni nemenda til að skilja veruleikann.
2. Hugarheimur. Sjálfsmynd: Hæfni nemenda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum.
3. Félagsheimur. Samskipti: Hæfni nemenda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra.

Kennt er í lotum.

Námsflokkar:	Hæfniviðmið	Kennsluhættir	Námsmat
Reynsluheimur	Nemandi getur: - sýnt fram á skilning á mikilvægum gildum, svo sem kærleika og félagslegu réttlæti, umhyggju fyrir öðrum mönnum og öllu lífi, - skýrt tengsl samfélags, náttúru, trúar, og lífsviðhorfa fyrr og nú, - fylgt ferli orsaka og afleiðinga, af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta, - aflað sér, metið og nýtt upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni í margvíslegum gögnum og miðlum, - áttað sig á hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á búsetu og lífsskilyrði, - notað kort og gröf til að afla sér upplýsinga, - rætt á upplýstan hátt um tímabil, atburði og persónur sem vísað er til í þjóðfélagsumræðu, - metið heimildir og ólík sjónarhorn í umfjöllun um sögu og samtíð, - kynnist hvernig íslenskt þjóðfélag hefur þróast og þekki nokkra áhrifaþætti, - greint hvernig sagan birtist í textum og munum, hefðum og minningum, - kynnist margbreytileika helstu trúarbragða og lífsviðhorfa og áhrifum þeirra á líf fólks, - þekki helstu frásagnir, hefðir, hátíðir, siði og tákn í kristni og múhameðstrú.	- Þjálfar samræður og gagnrýna hugsun með umræðu- og spurnaraðferðum. - Reglulegir bekkjarfundir þar sem tekin eru fyrir ýmis þematengd efni í umræður t.d. um atburði, persónur, margbreytileika mannsins, mikilvæg gildi; kærleika, heimspeki, umhyggju og réttlæti o.fl. - Ýmis hópverkefni þar sem nemendur afla sér upplýsinga um ýmis samfélagstengd efni, mikilvægar stofnanir á Íslandi, neyslusamfélagið, endurvinnslu, loftslagsbreytingar, plastlaus september. Könnun á endurvinnslu heimilanna í upphafi skólaárs og í byrjun október. - Kynning á Snorra Sturlusyni og áhrifum hans á sögu landsins. - Unnið með Ísland – Hér búum við, vinnubók og ýmis verkefnablöð. - Finna frétt á netmiðlum sem hefur áhrif á samfélag manna og heiminn. - Umræður og verkefnavinna um kristna trú, hindúisma, búddatrú, islam, gyðingdómur, bahá'í. - Fjölskyldan á 20.öldinni. Lesum saman, nemendur vinna saman í hópavinnu og vinna hefti. Öldinni skipt í 6 hluta og nemendur búa til leikþátt úr einum hluta. - Nemendur þjálfast í því að taka lýðræðislegar ákvarðanir innan bekkjarins og hvernig lýðræði birtist í samfélaginu okkar.	- Leiðsagnarmat í formi umsagnar, þar sem vinna og vinnuferli er metið að loknum lestri námsbóka og verkefnavinnu. - Leiðsagnarmat. Nemendur fá leiðsögn og endurgjöf á vinnu sína á meðan á henni stendur. - Umræður og verkefni þar sem nemendur fjalla um 1) Snjalltæki og áhrif þeirra og 2) Hvað við getum gert til að leggja okkar að mörkum til að bæta heiminn. - Lykilþættirnir samvinna og sköpun og skapandi og gagnrýnin hugsun verða hafðir að leiðarljósi. - Skólavefurinn, Landafræði loftslag - Verkefni um Vigdís Finnbogadóttur, nemendur fá val um skil á verkefninu. - Nemendur búa til bók um Snorra. Í bókina munu nemendur svara spurningum og vinna verkefni. Læra ný orð og taka próf úr þeim. - Umhverfismál, stjórnmál. - Nemendur skrifa niður fréttina og segja frá henni fyrir framan bekkjarfélagi og hvaða áhrif atburðurinn hefur á samfélag manna eða heiminn í heild.

	• gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlutverkum innan þeirra, • þekki einkenni lýðræðissamfélags, • geri sér grein fyrir kostnaði við eigin neyslu og sé læs á þau áhrif sem ýmis tilboð og auglýsingar hafa á eigin neyslu.		• Nemendur átti sig á því hvernig lýðræði er og hversu mikilvægt það er. Ýmis heimspeki verkefni
Hugarheimur	• lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á áhrifum þeirra á hugsun og hegðun, • metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra, • gert sér grein fyrir jafngildi allra og sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn, • sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni.	• Almennar umræður. • Haldnir verða bekkjarfundir. • Ýmis hópverkefni þar sem nemendur afla sér upplýsinga um ýmis efni og umræður teknar út frá þeim. • Sjálfsþekkingarhefti • Námsleikir, heimspeki verkefni • Uppbyggingarstefnan þar sem gerðir verða bekkjarsáttmálar, mitt og þitt hlutverk og farið yfir þarfirnar auk þess sem nemendur gera námsmarkmið tvisvar yfir veturinn.	• Leiðsagnarmat í formi umsagnar t.d. þátttaka í umræðum, tillitssemi og jákvæðni. • Lykilþættirnir samvinna og sköpun og skapandi og gagnrýnin hugsun verða hafðir að leiðarljósi.
Félagsheimur	• tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu, • gert sér grein fyrir gildi jafnréttis og mannréttinda í samfélaginu og borið kennsl á ólíkan bakgrunn fólks, virt frelsi þess til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta, • metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordómalausan hátt, • tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra,	• Haldnir verða bekkjarfundir þar sem tekin eru fyrir ýmis þematengd efni í umræður t.d. jafnrétti, trúarfrelsi, lífsgildi, mismunandi skoðanir og lífshætti. • Almennar umræður. • Snorri Sturluson kynntur og áhrif hans á sögu landsins. • Þemavinna í Norðurlöndum þar sem nemendur kynnast mismunandi jólahefðum á Norðurlöndunum. • Nemendur fá fræðslu um ýmis trúarbrögð ýmist í umræðum eða	• Leiðsagnarmat í formi umsagnar, t.d. þátttaka í umræðum, tillitssemi og jákvæðni. • Lokamat, þar sem vinna og vinnuferli er metið að loknum lestri námsbóka og verkefnavinnu. • Lykilþættirnir samvinna og sköpun og skapandi og gagnrýnin hugsun verða hafðir að leiðarljósi.

	• sýnt sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra, • rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra, • rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum, • sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju.	að nemendur afli sjálfir upplýsinga og kynni fyrir bekknum.	
Kennslugögn: Snorra saga, Ísland – Hér búum við, vigdis.is, kvistir.is, Trúarbragðavefurinn, Fjölskyldan, Sjálfsþekkingarhefti og ýmis verkefni tengd Uppbyggingarstefnunni, sjónvarpsþættirnir „Hvað höfum við gert?“ ýmsar heimasíður og verkefni tengd endurvinnslu og loftslagsbreytingum. Ítarefni: Ýmist efni af veraldarvef, kortabók.			
Lokamat: Mælingar, kort og gröf. Undir hvert viðfangsefni falla ýmis verkefnavinna, kynningar, gagnapróf og mat á samvinnu og hópverkefnum.			